

แบบองค์ประกอบพื้นฐานของการนำเสนอบทเรียน Smart Farmer ต้นแบบ

นายคุณ เขตโคกสูง

Smart Farmer ต้นแบบ สาขาการเลี้ยงโคเนื้อ

คำจำกัดความ

ด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น พัฒนาพันธุ์โคเนื้อ

ประเด็นที่แสดงถึงความโดดเด่นและมีการปฏิบัติที่ดี

๑. ความรู้เฉพาะสาขา

๑.๑ การคัดเลือกโคแม่พันธุ์พื้นฐาน ในการคัดเลือกโคแม่พันธุ์ ดูลักษณะเล็บสวย หน้าผากกว้าง บั้นท้ายใหญ่ โคลนหางใหญ่ปัดรุตวาร อวัยวะเพศไม่เล็กและใหญ่จนเกินไป ลักษณะนิสัยเชื่อง ไม่ดุร้าย นิสัยดี กินอาหารเก่ง โตเร็ว เลี้ยงลูกดี แม่พันธุ์หลักเป็นลูกผสมพันธุ์บราห์มัน ไม่ต่ำกว่า ๕๐% ลูกโครุ่นใหม่ถ้าเป็นเพศเมียจะเก็บไว้เป็นแม่พันธุ์ เว้นแต่ถ้ามีความจำเป็นก็จะขายบ้างประมาณ ๑ - ๒ ตัว/ปี จะขายเฉพาะแม่โคที่แก่อายุ ๑๐ ปีขึ้นไป แม่โคที่แท้งลูก และลูกโคเพศผู้จะขายเมื่ออายุครบ ๑ ปี

๑.๒ การพัฒนาสายพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์โค ใช้น้ำเชื้อพ่อพันธุ์บราห์มันเป็นหลัก โดยการผสมเทียมเป็นส่วนใหญ่ พอได้โคลูกผสมเพศเมียสายเลือด ๗๕% การผสมจะแยกเป็นสองลักษณะ คือผสมน้ำเชื้อพันธุ์บราห์มัน เพื่อพัฒนาสายพันธุ์ต่อไป อีกส่วนจะผสมกับน้ำเชื้อสายพันธุ์ยุโรป เพื่อจำหน่ายเป็นโคขุน

๑.๓ การคัดเลือกโคจำฝูง โคจำฝูงต้องมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี ไม่รังแกโคตัวเล็ก

๒. การผลิต / การเลี้ยง

การเลี้ยงโค

เลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง เลี้ยงริมลำห้วยและที่นาตัวเอง บางครั้งก็เลี้ยงขังในแปลงหญ้าเนื้อที่ ๑๔ ไร่ ปล่อยออกจากคอกไม่เกินเที่ยง เวลาประมาณ ๕ โมงเย็น ก็จะไล่กลับและกินน้ำในลำห้วย ส่วนในคอกต้องมีน้ำให้กินตลอดเวลา

อาหาร

๑. ใช้ฟางข้าวเป็นหลัก
๒. แม่โคที่คลอดใหม่ ให้อาหารชั้นเสริมก่อนคลอด ๗ วัน และหลังคลอด ๗ วัน

การจัดการ

๑. ตอนกลางคืน ต้องกางมุ้งให้โคเพื่อป้องกันยุง และแมลง รบกวนในตอนกลางคืน เพื่อให้โคได้พักผ่อนเต็มที่ ถ้าโคได้กินอึมนอนหลับสบาย ก็จะช่วยให้การเจริญเติบโตได้ดีขึ้น
๒. หมั่นทำความสะอาดคอกโคทุกวัน โดยนำมูลโคไปใช้ในแปลงหญ้า และนาข้าว

๓. อื่นๆ

๒.๑ จำนวนโค	๓๓ ตัว
๒.๑.๑ โคแม่พันธุ์	๑๙ ตัว
๒.๑.๒ โครุ่น โคเล็ก	๑๔ ตัว
- เพศผู้	๘ ตัว
- เพศเมีย	๖ ตัว

๒.๒ การตลาด จำหน่ายพ่อค้าทั่วไป โดยการกำหนดราคาเอง

๒.๓ รายได้

๒.๓.๑ รับจ้างอัดฟางฟ่อน	๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๒.๓.๒ ขายฟางอัดฟ่อน	๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๒.๓.๓ ขายโคประมาณ	๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

ข้อมูลทั่วไปของ Smart farmer ต้นแบบ และการติดต่อ

นายคุณ เชิดโคกสูง อายุ ๖๗ ปี

บ้านเลขที่ ๖๗ หมู่ที่ ๗ บ้านหอกลอง ตำบลด่านจาก อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

รหัสไปรษณีย์ ๓๐๒๒๐ โทร ๐๘-๑๗๖๐-๔๐๖๗ , ๐๘-๖๒๔๘-๖๘๙๗

ผู้ถอดบทเรียน

๑. นายรังสรรค์ ระวังสำโรง ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา
๒. นายเฉลียว ขจรภพ เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๘-๑๙๙๙-๑๙๔๒
๓. นายปรีชา อันชำนาญ สัตวแพทย์ชำนาญงาน
สำนักงานปศุสัตว์อำเภอโนนไทย โทร. ๐๘-๑๙๗๖-๘๖๖๑
๔. นางสาวแสงทิพย์ สุขดี เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๘-๓๓๖๖-๖๒๓๗
๕. นายเนติธร แก้วเจ๊ก เจ้าพนักงานสัตวบาล
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐๙-๑๓๖๘-๐๖๕๕